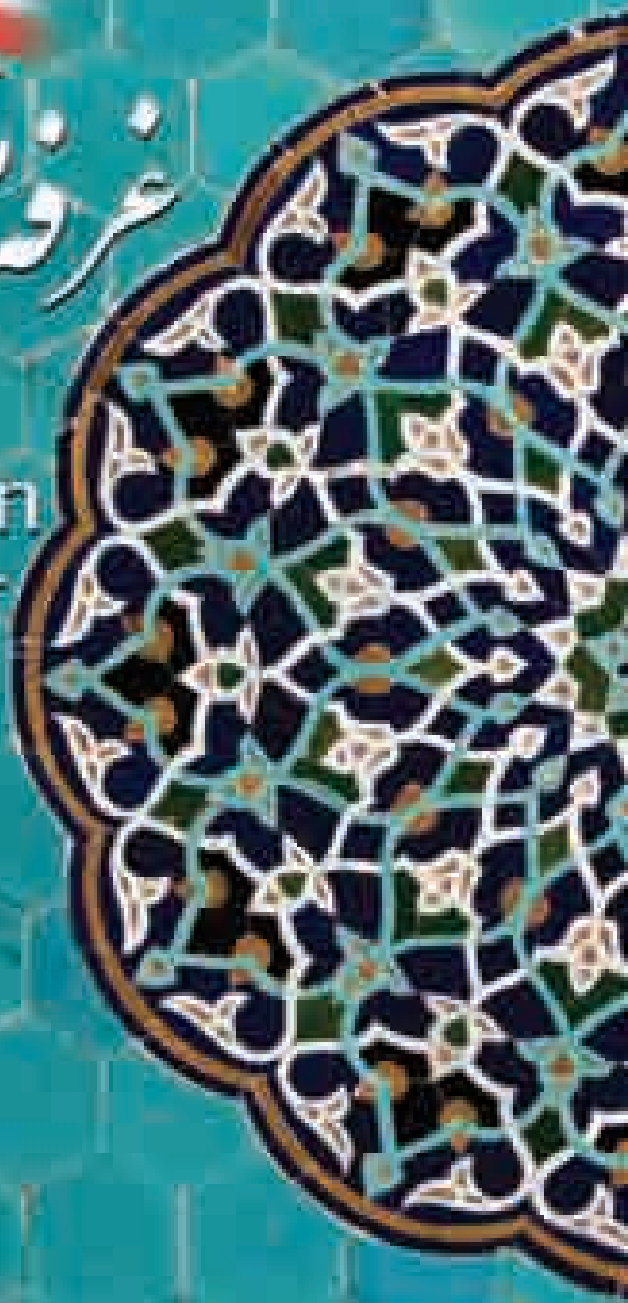

در جایگاه کتاب فرانکفورت
 غرفه ملی جمهوری اسلامی ایران

Iran National Pavilion
 Frankfurt Book Fair

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

1395، 13-14
 14-15 October 2016

FRANKFURTER
 BUCHMESSE

گزارش حضور
ایران در هفتاد و یکمین
نمایشگاه بین‌المللی کتاب
فرانکفورت ۲۰۱۹

The 71 Frankfurt Book
Fair 2019

۲۸-۲۴ مهر ۱۳۹۸
16-20 October 2019

گزارش حضور ایران در هفتادویکمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت ۲۰۱۹/ ۱۳۹۸

زیر نظر: قادر آشنا

تهیه و تدوین: محسن عموشاهی، رضا نوعی

مستندساز، طراح و صفحه‌آرا: وحید توکلی

گزارش حضور
ایران در هفتادویکمین
نمایشگاه بین‌المللی کتاب
فرانکفورت ۲۰۱۹

The 71 Frankfurt Book
Fair 2019

معرفی نمایشگاه و فعالیتهای
غرفه‌ی ملی ایران در نمایشگاه
کتاب فرانکفورت ۲۰۱۹

مقدمه

هفتادویکمین دوره‌ی نمایشگاه کتاب فرانکفورت از روز چهارشنبه ۲۴ مهرماه (۱۶ اکتبر ۲۰۱۹) به مدت ۵ روز با شعار «پایتخت جهانی ایده‌ها، از سال ۱۹۴۹» رسماً آغاز به کار کرد. طبق برنامه‌ی هر ساله، مراسم افتتاحیه‌ی رسمی و تشریفاتی نمایشگاه، یک روز قبل (روز سه‌شنبه ۲۳ مهرماه) با حضور رئیس‌جمهور آلمان و نمایندگان از کشورهای دیگر دنیا و سخنرانی «فرانسیس گوری» مدیرعامل سازمان جهانی مالکیت فکری «wipo» برگزار شد.

غرفه‌ی جمهوری اسلامی ایران همانند سال‌های گذشته، از طریق مؤسسه‌ی نمایشگاه‌های فرهنگی ایران به نمایندگی از معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و به‌عنوان برگزارکننده‌ی غرفه‌ی ج.ا.ایران در نمایشگاه‌های فرهنگی خارج از کشور، در فضایی با متراژ ۱۹۰ مترمربع با حضور تشکل‌های نشر، ناشران، آژانس‌های ادبی، شخصیت‌های فرهنگی و برخی نهادهای مرتبط، تحت تأثیر سنگینی سایه‌ی تحریم‌ها و نیز افزایش هزینه‌ی حضور در این نمایشگاه برپا گردید.

البته امسال برخی از ناشران موفق به شرکت در نمایشگاه کتاب فرانکفورت نشدند که در این رابطه سختگیری‌های سفارت آلمان برای صدور ویزا، کم‌تأثیر نبود.

همگام با تحولات نشر بین‌الملل در سال‌های اخیر و با هدف تقویت مراودات فرهنگی در عرصه‌ی بین‌الملل، توسعه و پیگیری روابط فرهنگی با کشورهای خارجی و شناساندن بهتر ظرفیت‌های صنعت نشر جمهوری اسلامی ایران، شکل حضور جمهوری اسلامی ایران در نمایشگاه فرانکفورت به صورت «غرفه‌ی ملی»

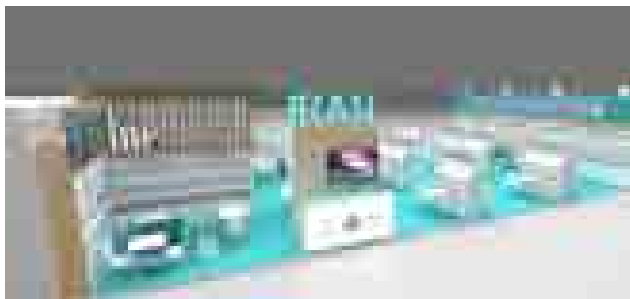
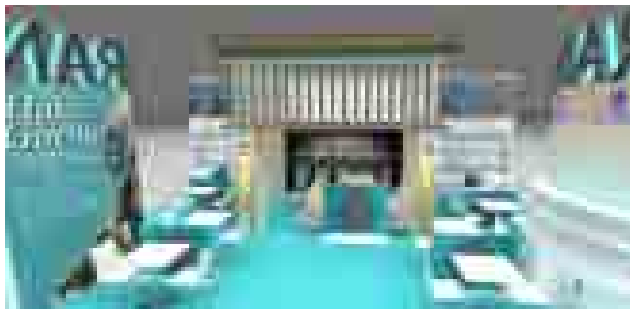

طراحی شده است؛ به عبارت دیگر، انتخاب و ارائه کتب در غرفه‌ی ملی ایران، در اختیار ناشران و تشکل‌های نشر حاضر در غرفه است و مؤسسه‌ی نمایشگاه‌های فرهنگی ایران به‌عنوان نماینده‌ی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، نقشی در محتوا و انتخاب عناوین کتاب‌های عرضه‌شده و برنامه‌های جنبی ندارد و برای تشکل‌های نشر و ناشران، نقش حمایت‌کننده ایفا می‌کند و این رویکرد سال‌به‌سال تقویت شده است.

غرفه‌ی ملی جمهوری اسلامی ایران که در راهروی B/132 سالن ۵ واقع گردیده بود، با غرفه‌سازی و غرفه‌آرایی متفاوت (با نمادهای شهر یزد از جمله طرح کاشی‌کاری و بادگیر این شهر) همراه بود. بر اساس چیدمان غرفه، برای هریک از ناشران و تشکل‌ها یک فضای مستقل شامل اسندهای ویژه‌ی نمایش کتاب همراه با کمد و برق اختصاصی و درج نام و لوگوی ناشر، در نظر گرفته شد.

همچنین هماهنگی مطلوبی با نهادهای مرتبط نظیر وزارت امور خارجه، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و شهرداری یزد شکل گرفت و امور نمایشگاه با همراهی جناب آقای فرازنده سفیر ج.ا.ا در برلین، آقای باباکاظمی سرکنسول ج.ا.ا در فرانکفورت و آقای محمدی، رایزن فرهنگی ج.ا.ا در برلین، به شیوه‌ای مناسب پیش رفت. علاوه بر آن، رایزن فرهنگی کشورمان، سفیر جمهوری اسلامی ایران در مجارستان، سرکنسول ج.ا.ا ایران در فرانکفورت و شهردار یزد با حضور در فضای غرفه در ایام نمایشگاه و اجرای برنامه‌های فرهنگی، بر رونق این حضور افزودند.

این رویداد فرهنگی، فرصت کم‌مانندی برای عوامل حوزه‌ی نشر و کتاب در سراسر جهان است. امکان مشاهده و ملاقات جمع‌کثیری از متصدیان صنعت نشر جهان در یک مکان، کشف فرصت در حوزه‌های جدید کاری، درک و شناخت روندها و جریان‌های تازه در صنعت نشر، دسترسی به اخبار جدید و کسب آگاهی درباره‌ی الگوها، محصولات و فنون تازه برای موفقیت در حرفه‌ی نشر، شرکت در آموزش‌های حرفه‌ای و آکادمیک ارائه‌شده در نمایشگاه، ارتباط با افراد و ناشران جدید و توسعه‌ی ارتباط و احداث پل‌هایی برای آینده، آشنایی با تازه‌های نشر دنیا، دانستن تازه‌هایی درباره‌ی بازارهای مهم نشر در جهان، آشنایی با ایده‌های نو، برقراری ارتباط بین ناشرین کشورهای مختلف و همچنین بین ناشرین و مشتریان جدید و آشنایی با امکانات و فرصت‌های ویژه ارائه‌شده در مورد میهمان ویژه نمایشگاه، از جمله مزایای حضور در این رویداد جهانی است.

اهمیت حضور در نمایشگاه‌های کتاب خارج از کشور در دیپلماسی فرهنگی

برپایی نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب، از مهم‌ترین رویدادهای فرهنگی جهان است و دولت‌ها، مراکز بزرگ نشر، سازمان‌های غیردولتی و گرایش‌های مختلف فکری، سیاسی و دینی، ترویج و تبلیغ افکار و اندیشه‌های خود و برقراری ارتباط با سایرین در این نمایشگاه‌ها را به روش‌های مختلف دنبال می‌کنند.

بررسی عملکرد بسیاری از کشورها در نمایشگاه‌های کتاب، نشان می‌دهد این کشورها با استفاده از راهبردهای منسجم و هدف‌دار، توانسته‌اند در این مسیر طی مدتی کوتاه موفقیت‌های قابل توجهی کسب کنند. از مزایای حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب، امکان بهره‌مندی از مزایای دیپلماسی فرهنگی و اقتصادی کشور در تعامل با هم‌تایان خود است.

نمایشگاه‌های بزرگ بین‌المللی کتاب به دلیل ویژگی‌های خاص آن، همواره مورد توجه اهالی نشر و کتاب نیز بوده است. حضور در این نمایشگاه‌ها از آن جهت برای اهالی نشر در کشورمان مهم است که علاوه بر تبادل و تعامل کاری، فرصتی برای آشنایی با تجربیات دیگر کشورها در بخش‌های گوناگون نشر است.

از این رو، حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب فرصتی مهم و راهبردی است تا جمهوری اسلامی ایران بتواند معارف اسلام و تشیع، آرمان‌ها و اهداف انقلاب اسلامی و همچنین فرهنگ و تمدن غنی اسلامی-ایرانی را از طریق فرهنگ مکتوب و دیجیتال به جهانیان عرضه کند.

با عنایت به رهنمودهای مقام معظم رهبری درباره ترجمه آثار ایرانی به زبان‌های دیگر و حضور در عرصه نشر بین‌الملل، تأکید برنامه‌ی پنجم توسعه بر معرفی و ترویج فرهنگ و تمدن اسلامی-ایرانی و گسترش ادبیات فارسی از طریق عرضه و معرفی کتاب ایرانی در بازارهای جهانی؛ حضور فعال در نمایشگاه‌های معتبر بین‌المللی کتاب، از مهم‌ترین روش‌های تحقق این اهداف تلقی می‌شود و مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران به‌عنوان نماینده‌ی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وظیفه‌ی حضور در نمایشگاه‌های کتاب خارج از کشور و نیز حمایت از ارکان صنعت نشر (اعم از ناشران یا تشکل‌های نشر و سایر عوامل مرتبط با این صنعت) را بر عهده دارد.

مهم‌ترین اهداف حضور در نمایشگاه‌های فرهنگی خارج از کشور

۱. گسترش و ارتقای دیپلماسی فرهنگی و اقتصادی از طریق حضور مؤثر در نمایشگاه‌های معتبر بین‌المللی کتاب و فعالیت‌ها و مجامع فرهنگی خارج از کشور؛
۲. بسترسازی به‌منظور حضور ناشران فعال و تشکل‌های نشر در نمایشگاه‌های معتبر بین‌المللی با هدف تقویت صنعت نشر ایران در حوزه نشر بین‌الملل؛
۳. حمایت از حضور اهالی فرهنگ و هنر در نمایشگاه‌ها و رویدادهای فرهنگی معتبر بین‌المللی با هدف تسهیل روابط فرهنگی و مرآده با اهل قلم این کشورها از طریق نخبگان فرهنگی و هنری؛
۴. معرفی و گسترش ادبیات، فرهنگ و هنر ایران در جهان از طریق معرفی کتاب‌ها و آثار فرهنگی و هنری ایرانی در بازارهای جهانی؛
۵. اطلاع‌رسانی کتاب ایران و معرفی صنعت نشر کشور؛
۶. فراهم‌سازی زمینه‌های حضور فعال و مؤثر مؤسسات فرهنگی و هنری برای تولید و عرضه‌ی محصولات در نقاط مختلف جهان در ارتباط متقابل در فضای بین‌الملل؛
۷. دست‌یابی به جایگاه شایسته در تجارت محصولات فرهنگی ایران در حوزه‌ی بین‌الملل به‌منظور حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی به زبان‌های دیگر؛
۸. توسعه و پیگیری روابط فرهنگی با سایر کشورها از طریق فرهنگ و شناساندن بهتر ظرفیت‌های صنعت نشر جمهوری اسلامی ایران؛
۹. تسهیل حضور ناشران و کشورهای خارجی در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران؛
۱۰. فعال کردن بخش خصوصی کارآمد نظیر آژانس‌های ادبی و تسهیل حضور آنان در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب.

حاضران و فعالیت‌های نمایشگاه

در هفتادویکمین نمایشگاه کتاب فرانکفورت، جمعاً تعداد ۷۴۵۰ ناشر در حوزه‌های مختلف علمی و فرهنگی از ۱۰۴ کشور جهان حضور داشتند. از این تعداد، ۲۲۹۲ ناشر متعلق به کشور میزبان یعنی آلمان بودند که ۳۱ درصد کل غرفه‌داران را تشکیل داده است و ۶۹ درصد باقیمانده، از سایر کشورها شرکت کرده بودند.

نمایشگاه کتاب فرانکفورت، همواره توانسته است جایگاه خود را در صدر نمایشگاه‌های بزرگ کتاب دنیا حفظ نماید که این مهم، حاصل تلفیق عوامل مختلفی از جمله «ثبات در برنامه‌ریزی و مقررات نمایشگاه، برخورداری از فضای نمایشگاهی بزرگ و مجهز و دارای ویژگی‌های نمایشگاهی، پویایی و به‌روز بودن، امکان استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، اجتماعی و حتی سیاسی نمایشگاه در راستای اهداف نمایشگاه‌ها به‌ویژه در حوزه‌ی کتاب و نشر، وجود تنوع و جامعیت در نوع و محتوای کتاب‌های عرضه‌شده در نمایشگاه، حضور حداکثری کشورهای مختلف در نمایشگاه و حضور حداکثری متخصصان و فعالان حوزه‌ی نشر با حضور حداقلی مخاطب عمومی» است.

بازدیدکنندگان این دوره از نمایشگاه، شامل نویسندگان، تصویرگران، مترجمان، کتاب‌فروشان و سایر ناشران و عوامل فرهنگی اقتصادی صنعت نشر بودند که برای بازدید، مذاکره و ملاقات در سه روز تخصصی به نمایشگاه آمدند و همچنین دانشجویان، دانش‌آموزان و سایر علاقه‌مندان کتاب که در دو روز عمومی و پایانی برای بازدید در نمایشگاه حاضر شدند. یادآور می‌شود امسال برای نخستین بار در تاریخ نمایشگاه، فروش کتاب توسط ناشران حاضر از سوی مدیریت نمایشگاه به رسمیت شناخته شد.

با توجه به اینکه این نمایشگاه جنبه‌ی تخصصی دارد، صرفاً همان ناشران غرفه‌دار و بازدیدکنندگان تجاری و متخصص در طول سه روز اول حضور دارند و ورود به نمایشگاه برای عموم، فقط در دو روز پایانی امکان‌پذیر است.

تعداد دقیق بازدیدکنندگان بر اساس اعلام سایت رسمی نمایشگاه کتاب فرانکفورت، ۳۰۲۲۶۷ نفر (با افزایش ۵/۵ درصدی نسبت به سال گذشته) بوده است. آلمانی‌ها با ۶۹/۹ درصد، بالاترین میزان بازدیدکنندگان را داشتند و سایر کشورهای اروپایی با ۲۲/۳ درصد، کشورهای آسیایی با ۴/۹ درصد و کشورهای قاره آمریکا با ۲/۲ درصد، رده‌های بعدی را به خود اختصاص داده بودند.

در این نمایشگاه، بیش از چهارهزار همایش و رویداد مختلف فرهنگی برپا شد. محور عمده‌ی این رویدادها، بحث و گفتگو در خصوص کتاب‌های جدیدالانتشار و یا موضوعاتی بود که نویسندگان کتاب‌ها به آن پرداخته بودند. معرفی و رونمایی از کتاب، بخش دیگری از برنامه‌های فرهنگی این نمایشگاه بوده است.

با توجه به اهمیت نمایشگاه کتاب فرانکفورت به‌عنوان یک رویداد بزرگ فرهنگی، حدود ۱۰ هزار خبرنگار و روزنامه‌نگار، شبکه‌های تلویزیونی و رادیویی از ابتدا تا انتها تمامی اتفاقات و برنامه‌های نمایشگاه را پوشش دادند. این نمایشگاه بزرگ که حاصل چندین دهه

سرمایه‌گذاری و سیاست‌گذاری کشور مبدأ برای تعیین خط‌مشی برای نشر و کتاب در جهان است، هر ساله میزبان مهم‌ترین آثار، نویسندگان، رویدادها و حتی سخنرانی‌های فعالان نشر و کتاب در جهان است تا جایی که «اولگا توکارچوک» یکی از برندگان جایزه‌ی ادبی نوبل در سال جاری و به فاصله‌ی اندکی پس از انتخابش به‌عنوان برگزیده‌ی این رویداد مهم ادبی، نخستین سخنرانی رسمی خود را به‌عنوان نوبلیست در این نمایشگاه ایراد کرد و البته در کنار آن حضور نویسندگان سرشناس دیگری چون «الیف شافاک»، «مارگارت آتوود» (برنده‌ی جایزه‌ی The Man Booker Prize 2019)، «کولسون وایتهد» و «یو نربو» در این رویداد، نشان از تأثیرگذاری و اهمیت آن دارد.

میهمان ویژه‌ی نمایشگاه

از سال ۱۹۷۶ میلادی، این نمایشگاه سالانه یک کشور را به‌عنوان میهمان برگزیده‌ی سال انتخاب و بازار کتاب، ادبیات و فرهنگ آن کشور را به حاضران معرفی می‌کند و آن کشور یا منطقه، در این فرصت به معرفی قابلیت‌های صنعت نشر، کتاب و سایر ظرفیت‌های فرهنگی کشور خود می‌پردازد. میهمان افتخاری سال جاری نمایشگاه، کشور نروژ بود که تاکنون سه برنده‌ی نوبل ادبیات داشته است و شعار «رؤیایی که حمل می‌کنیم» (برگرفته از شعر «آن رؤیا است» نوشته‌ی «اولا و هائوژ»، شاعر نروژی) را برای نمایشگاه امسال انتخاب کرده بود. میهمان ویژه‌ی نمایشگاه کتاب فرانکفورت، با ۷۵ نویسنده و بیش از ۴۰ رویداد در این دوره حضور داشت.

نروژ، برنامه‌های فرهنگی گسترده‌ای درباره‌ی هنرهای زیبا، هنرهای نمایشی، موسیقی، فیلم و معماری (که تنها به کتاب و نشر محدود نمی‌شد) را برای این حضور تدارک دیده بود و مطرح‌ترین آثار ادبی، هنری، علمی این کشور و ظرفیت‌ها و قابلیت‌های نشر خود را در قالب اجرای برنامه‌های مختلف و متنوع فرهنگی به سمع و نظر جهانیان رساند. آزادی بیان و پایداری، از جمله موضوعات اصلی برنامه‌های برگزار شده توسط میهمان ویژه بود.

وب‌سایت نمایشگاه کتاب فرانکفورت، نروژ را سرزمین ادبیات فوق‌العاده‌ی امید و نوشت: «نروژی‌ها بیشتر از هر کشوری در اروپا کتاب می‌خوانند و نروژ وطن نویسندگانی چون «هنریک ایبسن» و «کارل او ناسگارد» است. مشتاقیم که ادبیات، هنر، فرهنگ و داستان‌های شمال اروپا را بیشتر بشناسیم.» «مایا لاند» از کشور نروژ هم درباره‌ی کتاب جدیدش که در ماه نوامبر وارد بازار می‌شود، سخنرانی کرد. «یورگن بووس»، رئیس نمایشگاه کتاب فرانکفورت درباره‌ی میهمان این دوره‌ی نمایشگاه کتاب فرانکفورت گفت: «نروژ به ما نشان داده است که چگونه رؤیاها می‌توانند عملی شوند. بیش از ۱۰۰ نویسنده‌ی نروژی، الهام‌بخش خوانندگان آلمان و سراسر جهان بودند. طی یک سال، ۵۱۰ کتاب جدید از نویسندگان نروژی و کتاب‌های مربوط به نروژ توسط ۲۱۷ ناشر آلمانی منتشر شده است. این تعداد،

گواه موفقیت برنامه‌ی میهمان ویژه نمایشگاه است.»

نگاهی به صنعت نشر نروژ: بر اساس آمارهای منتشر شده از سوی اتحادیه‌ی ناشران نروژ، در سال ۲۰۱۷، تعداد ۴۳۸ مؤسسه‌ی انتشاراتی در این کشور فعال بوده‌اند؛ ۵۵۰ کتاب‌فروشی در این کشور دایر است و صنعت نشر آن رقم نزدیک به ۶۷۵۰۰۰۰۰ دلار را شامل می‌شود. در همان سال، ۳۷۰۰ عنوان جدید (با احتساب نسخه‌های الکترونیک) و در مجموع بیش از ۵۵۰۰۰ عنوان کتاب چاپ و منتشر شده است. تعداد کتب فروخته شده ۲۰۰۰۰۰۰ نسخه بوده است. گفتنی است که ۸۲ درصد از جمعیت این کشور، دست کم یک عنوان کتاب خریداری کرده‌اند.

کتاب‌خوانی در نروژ: ۸۸٪ از مردم نروژ، دست کم یک کتاب در سال مطالعه می‌کنند و این در حالی است که هر نروژی به‌طور میانگین ۱۵٫۵ عنوان کتاب می‌خواند. ۲۸ درصد از مخاطبان کتاب‌ها را خریداران کتاب‌های گویا و ۱۸ درصد از آنها را خریداران کتاب‌های الکترونیک تشکیل می‌دهند. ۳۴ درصد از جمعیت این کشور سالانه، به‌طور میانگین، ۱۴٫۴ جلد کتاب از کتابخانه‌ها امانت می‌گیرند. میانگین کل امانت گرفتن کتاب از کتابخانه‌ها، ۴٫۹ جلد به ازای هر نفر است.

همچنین غرفه‌ی ویژه‌ی امسال، در اختیار کشور گرجستان قرار داشت که با شعار «سفر شخصیت‌های گرجستانی را دنبال کنید»، در نزدیکی غرفه‌ی ملی ایران فعالیت می‌کرد. بازدیدکنندگان، فرصت آشنایی با آثار گرجستان از سه دهه‌ی مختلف را پیدا می‌کردند. البته این اولین بار نیست که گرجستان جایگاه ویژه‌ای در نمایشگاه فرانکفورت دارد و این کشور سال گذشته میهمان افتخاری نمایشگاه کتاب فرانکفورت بود.

تنوع، پایداری و تعامل سیاسی، موضوع‌های اصلی این نمایشگاه بودند. «اولگا توکارچوک»، برنده‌ی جایزه‌ی نوبل ادبیات ۲۰۱۸ در کنفرانس مطبوعاتی افتتاحیه‌ی این نمایشگاه، اعلام کرد: «من به ادبیاتی اعتقاد دارم که مردم را به هم وصل می‌کند و آنچه را که مشترک است، نشان می‌دهد؛ علی‌رغم اختلاف در رنگ پوست، گرایش یا هر چیز دیگری که ممکن است در ظاهر افراد را جدا از هم نشان دهد». همچنین نمایشگاه کتاب فرانکفورت در پوششی با عنوان «تحول را از خودت شروع کن!» از فعالان زن دعوت کرد در مباحث فرهنگی شرکت کنند و تعدادی از این زنان ایده‌های خود را درباره‌ی جنبش‌های مدنی، پوپولیسم و دموکراسی ارائه دادند.

در این نمایشگاه، بیش از ۲۵۰ آژانس ادبی از کشورهای مختلف دور میزهای گفتگو نشستند و صدها قرارداد کپی‌رایت خرید و فروش و مبادله شد. چهره‌های مختلف ادبی و هنری جهان از کشورهای مختلف با مخاطبان خود گفتگو کردند. چندین جایزه ادبی از کشورهای مختلف مراسم خود را در نمایشگاه برگزار و از برندگان خود تقدیر کردند. مسئولین کتابخانه‌های معتبر دنیا برای به‌روز کردن گنجینه‌های خود سفارش خرید کتاب دادند. در سالن‌های ویژه، کنفرانس‌ها و فورم‌های مختلف با موضوعات صنعت نشر و کتاب ترتیب داده شد.

بخش‌های نوآورانهی نمایشگاه کتاب فرانکفورت: فعالیت بخش‌های صوتی و ویدئویی، از موضوع‌های نوآورانه در این دوره از نمایشگاه فرانکفورت بود. در سالن ۳/۱ نشست مهمی درباره‌ی موضوع صنایع بین‌المللی چاپ و نشر کتاب در قالب صوتی برگزار شد که جمعیت قابل توجهی را به خود جلب کرد و حدود ۲۶۰ بازدیدکننده در این نشست شرکت کردند. جوایز فیلم نمایشگاه کتاب فرانکفورت، امسال برای نخستین بار در نمایشگاه فرانکفورت ارائه شد. «استیو مک کوئین»، کارگردان و برنده‌ی جایزه اسکار، جایزه‌ی اصلی BEN3B را کسب کرد و «هانس پتر مولان» فیلم‌ساز، در گروه «بهترین ادبیات بین‌المللی اقتباسی» برنده شد. آن‌ها میهمانان برجسته‌ی این رویداد بودند و جوایز خود را به‌صورت حضوری دریافت کردند.

گزارش حضور
ایران در هفتادویکمین
نمایشگاه بین‌المللی کتاب
فرانکفورت ۲۰۱۹

The 71 Frankfurt Book
Fair 2019

بالاخره نمایشگاه با دستاوردهای درخور توجه در حوزه‌ی نشر و کتاب در روز یکشنبه ۱۲ اکتبر، به پایان رسید. با این حال برگزارکنندگان نمایشگاه از عصر روز پایانی نمایشگاه، فعالیت‌ها و برنامه‌های خود برای برگزاری دوره‌ی بعدی نمایشگاه در ۱۸-۱۴ اکتبر ۲۰۲۰ با میهمانی ویژه‌ی کشور **کانادا** را کلید زدند.

«یورگن بووس» در این باره گفت: «امسال کانادا از ما دعوت کرد تا صداهای ادبی این کشور را کشف کنیم و ما توانستیم از حضور «مارگارت اتوود» که میهمان نمایشگاه فرانکفورت بود، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین نمایندگان ادبیات کانادا در راستای همین موضوع استفاده کنیم.»

سایر فعالیت‌های نمایشگاه

در ایام برپایی نمایشگاه، افزون بر سالن‌های محل استقرار ناشران و کشورها، فعالیت‌های گوناگونی برای برآوردن نیاز افراد مختلف انجام می‌شود. هر یک از این فعالیت‌ها در مرکز و محل خاصی از نمایشگاه برگزار می‌شود.

مرکز کتاب‌فروشان: محل اصل ملاقات با فروشندگان بین‌المللی کتاب است که تقریباً ۱۶ درصد کل بازدیدکنندگان از نمایشگاه را تشکیل می‌دهند. کتاب‌فروشان، پس از ناشران، بیشترین بازدیدکنندگان از نمایشگاه هستند. راهکارهای چاپ و نشر، اقلام نایاب، اقلام غیر کتابی، چاپ‌های ویژه و ... در این سالن عرضه می‌شود.

این مرکز، خدماتی نظیر برگزاری جلسات آموزشی و کارآموزی ویژه‌ی کتاب‌فروشان، ارائه‌ی غرفه‌های مختلف و یتین کتاب‌فروشی، برگزاری مسابقه، تخصیص میزهای ویژه برای مذاکرات حرفه‌ای بین کتاب‌فروشان، توزیع کاتالوگ و راهنمای جیبی رایگان و کمک به برگزاری سفرهای گروهی در روزهای پایانی نمایشگاه را به کتاب‌فروشان شرکت‌کننده، ارائه می‌کند.

سالن ویژه‌ی آژانس‌های ادبی: این سالن، محل ملاقات و مذاکرات آژانس‌های ادبی یا نمایندگان فروش حق نشر ناشران (Scots) برای خرید یا فروش کپی‌رایت کتاب، فیلم و دیگر محصولات نشر و رسانه است. ورود به این سالن و ملاقات با آژانس‌های ادبی، فقط با قرار قبلی امکان‌پذیر است و در آن آژانس‌های ادبی کشورهای مختلف، با اجاره‌ی میز و ملاقات با ناشران و عوامل نشر بین‌المللی، به مبادله و خرید و فروش حق نشر آثار می‌پردازند.

امسال، غرفه‌های آژانس‌های ادبی و مرکز حقوقی ناشران به سالن کپی‌رایت منتقل شد. در این دوره از نمایشگاه، ۳۵۵ آژانس ادبی از ۳۵ کشور در نمایشگاه حضور داشتند که در مقایسه با سال گذشته این تعداد نیز افزایش داشت. مدیران آژانس‌های ادبی از استقبال مخاطبان از ادبیات غیرداستانی در این دوره از نمایشگاه خبر دادند.

مرکز ویژه‌ی تصویرسازی و عکاسی: محل ملاقات تصویرگران با نویسندگان و شرکت‌های انتشاراتی است.

مرکز ترجمه و ادبیات: محل دیدار مترجمان با نویسندگان، ناشران و دیگر عوامل نشر است.

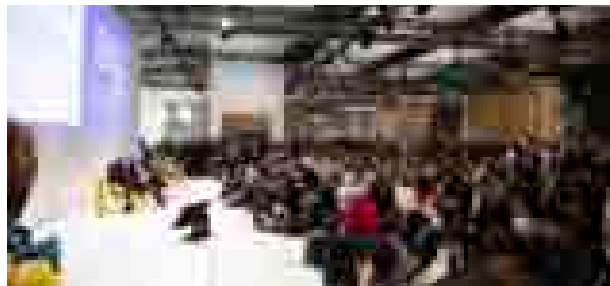
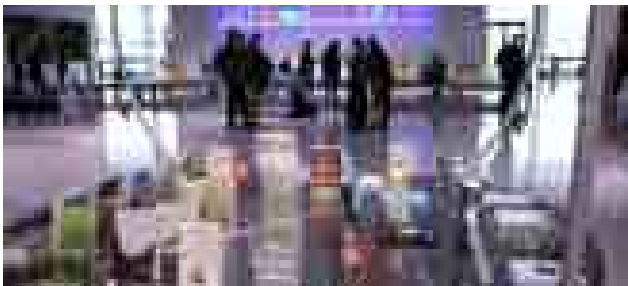
مرکز کتابخانه‌های بین‌المللی: این بخش، ویژه‌ی کتابداران و شرکت‌های ارائه‌کننده‌ی خدمات به کتابخانه‌هاست و معمولاً حاوی اطلاعات تخصصی کتب دانشگاهی و آموزشی خواهد بود.

مرکز تجارت و رسانه: این بخش، ویژه‌ی نشر الکترونیک است.

مرکز تبادل رایت فیلم و رسانه (فضای باز نمایشگاه): محل دیدار و مذاکره‌ی اهالی سینما با فیلم‌نامه نویسان و ناشران برای همکاری‌های فی‌مابین، به‌ویژه اقتباس فیلم‌نامه از ادبیات است.

سالن آشپزی و سرگرمی: این سالن، ویژه‌ی نمایش و معرفی کتاب‌های آشپزی، نوشیدنی‌ها، آرایه‌گری و تفریح است. در این سالن علاوه بر نمایش کتاب، برنامه‌های متنوع دیگری اجرا می‌شود.

تالارهای گفتگو: تالارهای مهم نمایشگاه عبارت‌اند از: تالار کتاب‌های شنیداری و کتاب‌های داستانی، تالار آموزش، تالار گفتگو، تالار کتاب کودکان و تالار تولید در نشر.

اقدامات مؤسسه‌ی نمایشگاه‌های فرهنگی ایران

با توجه به اهمیت توسعه‌ی نشر ایران در بازارهای بین‌المللی نشر در سیاست‌های معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و ضرورت حضور هدفمند عوامل نشر ایران در عرصه‌های بین‌المللی نشر، ضمن توجه به قواعد حضور و اصلاح رویکرد و نوع نگاه به مقوله‌ی حضور در این عرصه، تلاش شد بسترهای لازم برای حضور روشمند نشر ایران در بازارهای بین‌المللی نشر هموار شود.

بر این اساس، تسهیلات عمده‌ای در بخش‌های اجرایی و سخت‌افزاری برای ناشران علاقه‌مند از جمله آماده‌سازی غرفه و تجهیز آن، پیش‌بینی و آماده‌سازی محل مذاکرات حرفه‌ای و نیز نشست‌های تخصصی، کمک به اخذ ویزا، کمک به تهیه‌ی رایت کاتالوگ، کمک به تهیه‌ی محل اقامت در صورت تمایل، بسته‌بندی و انتقال کتاب‌ها و تحویل در محل غرفه و انجام کلیه‌ی امور حمل و گمرک، پذیرایی از میهمانان، پیش‌بینی حضور چند مترجم مسلط به زبان‌های انگلیسی و آلمانی برای ارائه‌ی خدمات به ناشران، تهیه‌ی کارت ورود به نمایشگاه، پوشش خبری و رسانه‌ای فعالیت‌ها، امکان پخش تیزرهای تبلیغی از نمایشگرهای غرفه و... فراهم شد تا ناشران و نمایندگان تشکل‌های نشر بتوانند بدون دغدغه و با خیال راحت به انجام امور تخصصی برای معرفی و عرضه‌ی کتاب‌های خود و مذاکره بپردازند.

از طرفی، در ادامه‌ی روند اصلاح رویکرد حضور، انتخاب و عرضه‌ی کتاب که پیش از آن بر اساس سلیقه‌ی مدیران وقت و بدون توجه به امکان فروش رایت آن‌ها و در مواردی حتی بدون اطلاع ناشر و نویسنده‌ی مربوط و صرفاً برای نمایش صورت می‌گرفت، به تشکل‌ها و ناشران علاقه‌مند واگذار شد و بر اساس فراخوان منتشره، این امکان برای همه‌ی علاقه‌مندان فراهم بود که نسبت به ارسال آثار خود به‌منظور عرضه در نمایشگاه اقدام نمایند.

اهم اقدامات انجام شده از زمان انتشار فراخوان تا پایان برگزاری نمایشگاه، به شرح زیر است:

- انتشار فراخوان برای مشارکت تشکل‌ها و ناشران و ثبت نام متقاضیان در سایت نمایشگاه؛
- جلب مشارکت حداکثری تشکل‌ها و هماهنگی و واسپاری تأمین محتوا و عرضه‌ی کتاب به ایشان به شرح زیر:
 - توافق با اتحادیه‌ی ناشران و کتاب‌فروشان، برای تأمین محتوا و فعالیت‌های فرهنگی غرفه‌ی کتاب جمهوری اسلامی ایران در نمایشگاه به نمایندگی از ناشران حوزه‌ی کتب عمومی و ادبیات به منظور بسترسازی برای حضور و عرضه‌ی آثار ایرانی و افزایش مشارکت عمومی و معرفی ناشران ایرانی که به طور مستقل در نمایشگاه حضور ندارند؛
 - انعقاد تفاهم‌نامه‌ی همکاری با انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک و نوجوان برای اجرا، مدیریت، تأمین محتوا و فعالیت‌های فرهنگی بخش کتاب کودک غرفه؛
 - انعقاد تفاهم‌نامه‌ی همکاری با مجمع ناشران دفاع مقدس برای حمایت از حضور ایشان به منظور عرضه‌ی کتاب‌های متناسب و منتخب مربوط و اختصاص مکان در بخشی از غرفه‌ی ملی ایران؛
 - انعقاد تفاهم‌نامه‌ی همکاری با مجمع ناشران انقلاب اسلامی در خصوص تأمین کتب مرتبط با حوزه‌ی انقلاب، تاریخ، دین و مقاومت؛
 - انعقاد تفاهم‌نامه‌ی همکاری با انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی برای تأمین کتب مرتبط با حوزه‌ی دانشگاهی؛
 - انعقاد تفاهم‌نامه‌ی همکاری با انجمن فرهنگی زنان ناشر در خصوص عرضه‌ی کتب منتخب از زنان ناشر.
- انعقاد تفاهم‌نامه‌ی همکاری با ناشران خصوصی و مراکز علاقه‌مند به دارا بودن بخش اختصاصی در غرفه‌ی ملی که تعهد مؤسسه اختصاص فضایی به طول حدود ۴ مترمربع در بخشی از غرفه‌ی ایران در نمایشگاه در ازای دریافت بخش جزئی از هزینه‌ها بوده است و تبیین شرایط حرفه‌ای همکاری و نظارت بر آن. (در سال جاری، امکان تازه‌ای در نظر گرفته شد تا وجه دریافتی از ناشران در صورت فروش حداقل سه رایت کتاب در نمایشگاه کتاب فرانکفورت، مسترد شود)؛
- آماده‌سازی و تکمیل دامنه‌ی اینترنتی www.icfbook.ir به منظور ورود اطلاعات کتب به زبان انگلیسی توسط ناشران و تشکل‌ها

و نهایتاً تهیه و تکثیر رایت کاتالوگ الکترونیکی برای حضور حرفه‌ای مبتنی بر دقت در انتخاب کتب متناسب و الزام به تهیه و ارائه‌ی «رایت کاتالوگ» استاندارد توسط تشکل‌ها و ناشران حاضر و تأکید بر برنامه‌ریزی قبلی برای ملاقات با ناشران و آژانس‌های ادبی خارجی به منظور معرفی کتاب‌های عرضه‌شده؛

تدقیق و نهایی کردن نقشه و چینش غرفه؛

طراحی و ساخت غرفه شامل دکور، غرفه‌آرایی، نحوه‌ی ارائه، چیدمان و نمایش کتاب‌ها، برگزاری مناقصه برای تعیین پیمانکار ساخت و اجرای غرفه، تعامل با پیمانکار منتخب و اصلاح مستمر طرح‌ها و تهیه‌ی محتوای گرافیکی، انعقاد قرارداد و هماهنگی ارسال مبلغ پیش‌پرداخت به شرکت مجری (در طراحی غرفه، از نمادهای ریشه‌دار در سنت و هنر ایران از جمله بادگیرهای یزد و نقوش اسلیمی و رنگ‌های مرتبط استفاده شد)؛

تأمین محتوا و کارشناسی کتب قابل عرضه با همکاری تشکل‌ها، ناشران، آژانس‌های ادبی و مؤسسات حاضر؛

هماهنگی امور ناشران و غرفه‌داران حاضر در غرفه از دریافت دعوت‌نامه برای امور ویزا تا تهیه‌ی محتوا و اخذ کتب ناشران و همکاری با تشکل‌های شش‌گانه‌ی نشر، جمع‌آوری و آماده‌سازی بار برای ارسال کتب، انعقاد تفاهم‌نامه‌ی همکاری با تمامی متقاضیان و برنامه‌ریزی حضور میهمانان و مدعوین نشست‌ها با اخذ استعلام‌های مرتبط؛

تعامل و مکاتبات متعدد با نهادهای بیرونی داخل و خارج از کشور از جمله مدیریت نمایشگاه فرانکفورت، وزارت امور خارجه، سفارت جمهوری فدرال آلمان در تهران، شرکت ویزامتریک، سفارت و رایزنی فرهنگی ج.ا.ا. در برلین و سرکنسولگری ج.ا.ا. در فرانکفورت، هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، شهرداری و شورای اسلامی شهر یزد، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان یزد برای موضوعات متعدد همچون تأمین امنیت غرفه و جلوگیری از ایجاد مزاحمت توسط منافقین و هماهنگی‌های محتوایی، اداری و پشتیبانی؛

برنامه‌ریزی نشست‌ها و جلسات داخل نمایشگاه و تنظیم قرارهای ملاقات، دیدار با ناشران دیگر کشورها، جلسات سخنرانی، رونمایی و نقد اثر؛

نشست هماهنگی همراهان و مسافران با حضور افراد حاضر در این دوره از غرفه و نمایشگاه در ۲ نوبت و همچنین تشکیل نشست نقد و ارزیابی با حضور اعضای غرفه پس از پایان نمایشگاه برای تقویت روند حضور و رفع نواقص احتمالی؛

هماهنگی حضور نمایندگان معاونت امور فرهنگی و انجام کلیه تشریفات و مقدمات این حضور: (آقای طباطبایی به‌عنوان نماینده‌ی معاونت که در عمل محقق نشد و آقای نوریزاده به‌عنوان نماینده‌ی طرح گزنت)؛

هماهنگی حضور خبرنگاران که با اعلام انصراف دو خبرنگار متقاضی از خبرگزاری مهر و ایبنا، نهایتاً خانم میترا لبافی از خبرگزاری صداوسیما در نمایشگاه حضور یافت؛

اطلاع‌رسانی و تهیه‌ی خبر و نیز تهیه و توزیع بروشورهای معرفی شهر یزد، مؤسسه، نمایشگاه کتاب تهران و نشر ایران، کاتالوگ انگلیسی ناشران حاضر در غرفه، معرفی طرح گزنت؛

جمع‌آوری و بسته‌بندی کتب و اقلام نمایشگاهی و هماهنگی برای تحویل بار، تنظیم فهرست، کنترل و ارسال بار به مقصد نمایشگاه و در ادامه دریافت بار ارسالی از شرکت طرف قرارداد و تحویل به ایشان و تسویه با شرکت مربوط؛

هماهنگی و جذب حمایت و مشارکت شهرداری یزد؛

مدیریت و انجام امور اجرایی، مالی، تدارکاتی، پشتیبانی و خدماتی و پذیرایی غرفه در زمان برپایی نمایشگاه؛

نظارت بر امر غرفه‌سازی توسط شرکت پیمانکار و ارزیابی عملیات اجرایی ایشان و انطباق آن با تعهدات این شرکت که از نظر طراحی و گرافیک و اجرا، در نگاه بازدید کنندگان و مراجعین، زیبایی و حسن طراحی غرفه‌ی ایران جلب توجه می‌نمود و رایزن فرهنگی

ج.ا.ا. در برلین، جلوه‌های بصری و محتوایی غرفه ملی ایران در نمایشگاه کتاب فرانکفورت را چشمگیر توصیف کرد؛

پذیرایی از میهمانان و بزرگداشت روز یزد.

گزارش حضور
ایران در هفتاد و یکمین
نمایشگاه بین المللی کتاب
فرانکفورت ۲۰۱۹

The 71 Frankfurt Book
Fair 2019

گزارش حضور
ایران در هفتاد و یکمین
نمایشگاه بین المللی کتاب
فرانکفورت ۲۰۱۹

The 71 Frankfurt Book
Fair 2019

فعالیت‌های عمده در غرفه‌ی ملی ایران

- از لحاظ نوع فعالیت، شش فعالیت عمده در غرفه‌ی ملی ایران انجام گرفت:
- حضور هدفمند تشکل‌های نشر و ناشران مستقل برای معرفی کتاب‌های ایرانی؛
- برنامه‌های ملاقات و گفتگو با مدیران نمایشگاه‌های بزرگ کتاب؛
- برگزاری نشست‌ها و سخنرانی‌های تخصصی نشر و کتاب؛
- معرفی و پیش‌ثبت نام نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و نیز اطلاع‌رسانی فراخوان جایزه‌ی جهانی کتاب سال ج.ا.ا؛
- معرفی طرح حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی (گرت)؛
- معرفی جاذبه‌های فرهنگی و گردشگری جمهوری اسلامی ایران با تأکید ویژه بر معرفی شهر یزد به‌عنوان پایتخت کتاب ایران.

۱. حضور هدفمند تشکل‌های نشر و ناشران مستقل برای معرفی کتاب‌های ایرانی

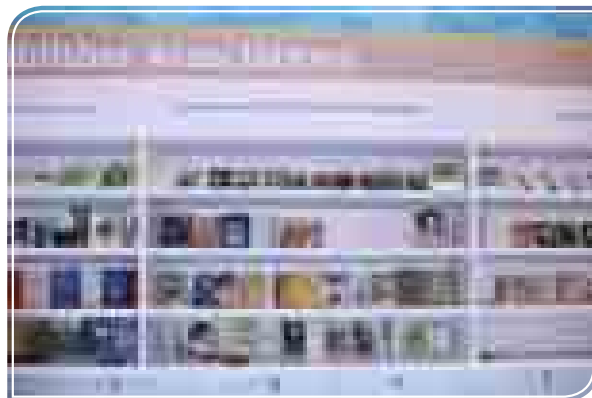
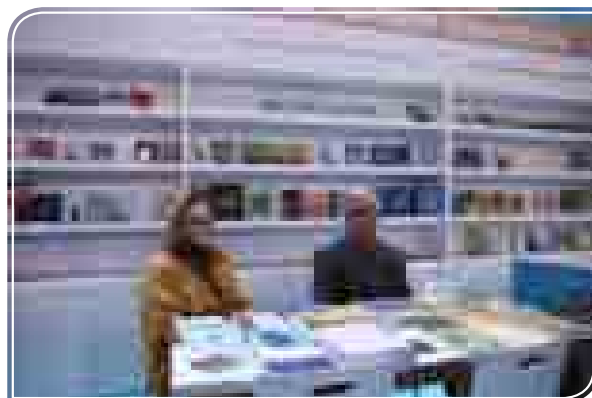
فراهم آوردن امکان حضور هدفمند تشکل‌ها و ناشران مستقل در قالب غرفه ملی ایران، از جمله مبانی رویکرد شرکت در نمایشگاه‌های خارجی است. با توجه به اینکه حضور موفق در عرصه‌های بین‌المللی نشر، نیازمند کار حرفه‌ای و صرف هزینه و زمان و تلاش مستمر است، حضور ادامه‌دار ناشران علاقه‌مند و آژانس‌های ادبی و نیز تشکل‌های نشر که در بردارنده‌ی تنوع موضوعی در عرضه‌ی کتاب هستند، ایجاد روابط حرفه‌ای مطمئن و باثبات با طرف‌های خارجی را در پی خواهد داشت.

افزون بر آن، ارتقای نگرش بخش خصوصی علاقه‌مند به فعالیت در عرصه‌های بین‌المللی نشر و تمرکز بر حضور هدفمند در بازارهای بین‌المللی نشر و توسعه‌ی تجارت در فرامرزها (و به تبع آن کم‌رنگ‌تر شدن عزیمت به نمایشگاه فرانکفورت با اهدافی چون فروش کتاب به ایرانیان مقیم خارج از کشور، خرید تازه‌های کتاب از ناشران خارجی با هدف ترجمه و چاپ به فارسی در ایران، اخذ ویزای شینگن به بهانه‌ی شرکت در نمایشگاه فرانکفورت و...) بخشی از این اصول به شمار می‌آید.

در حوزه‌ی معرفی کتاب، ۱۴۹۴ عنوان از تازه‌های نشر ایران توسط شش تشکل صنفی، بیست ناشر ایرانی و سه مرکز (دبیرخانه‌ی طرح گرت، رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در برلین و سفارت جمهوری اسلامی ایران در مجارستان) و یک آژانس ادبی در معرض نمایش و معرفی قرار گرفت و همه‌ی ناشران و تشکل‌ها نسبت به معرفی آثار خود در قالب رایت کاتالوگ الکترونیکی اقدام نمودند. از بُعد تنوع موضوعی، با توجه به عرضه‌ی کتب چند ناشر معتبر و فعال در حوزه‌ی ادبیات، آثار قابل توجهی از ادبیات داستانی ایران معرفی شد. در موضوع مطالعات ایرانی و اسلامی و انقلاب اسلامی، مجمع ناشران انقلاب اسلامی و در موضوع دفاع مقدس و ادبیات پایداری، مجمع ناشران دفاع مقدس آثار برتر و ارزنده‌ای را عرضه کردند. در بخش کودک و نوجوان نیز، آثار متنوعی در بخش کودک و نوجوان عرضه شد.

الف) تشکل‌های نشر فعال در غرفه‌ی ملی ایران:

- اتحادیه‌ی ناشران و کتاب‌فروشان تهران با ارائه‌ی ۱۷۱ عنوان کتاب در حوزه‌های عمومی، ادبیات، ایران‌شناسی و ...؛
- انجمن فرهنگی ناشران دانشگاهی با ارائه‌ی ۷۸ عنوان کتاب در حوزه‌ی دانشگاهی؛
- انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک و نوجوان با ارائه‌ی ۲۴۵ عنوان کتاب در حوزه‌ی کودک و نوجوان؛
- مجمع ناشران انقلاب اسلامی: با ارائه ۶۱ عنوان کتاب حوزه‌ی دین و انقلاب اسلامی (البته نماینده‌ی معرفی‌شده‌ی این تشکل، موفق به دریافت ویزا و حضور نشد و نمایندگان مجمع ناشران دفاع مقدس و انتشارات سوره مهر، وظیفه‌ی معرفی کتب ارائه‌شده توسط مجمع ناشران انقلاب اسلامی را برعهده گرفتند)؛
- مؤسسه فرهنگی مجمع ناشران دفاع مقدس: با ارائه‌ی ۵۰ عنوان آثار ویژه‌ی دفاع مقدس؛
- انجمن فرهنگی هنری زنان ناشر: با ارائه ۱۱۵ عنوان از آثار مختلف منتشر شده توسط اعضای این انجمن.

گزارش حضور
ایران در هفتاد و یکمین
نمایشگاه بین المللی کتاب
فرانکفورت ۲۰۱۹

The 71 Frankfurt Book
Fair 2019

ب) ناشران و آژانس‌های ادبی مستقل حاضر در غرفه ملی ایران:

با توجه به فراخوانی که در اسفندماه ۹۷ توسط مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران منتشر شد، نهایتاً ناشران زیر برای حضور به صورت مستقل در غرفه ملی ایران اعلام آمادگی نموده و تفاهم‌نامه‌ی همکاری منعقد کردند:

- انتشارات سوره مهر
- انتشارات شاهد
- انتشارات عصر گویش
- انتشارات سفیر اردهال
- انتشارات فرانگر پارس
- انتشارات خانه فرهنگ و هنر گویا
- انتشارات شمع و مه
- نشریه گلگمیش
- انتشارات کیان افراز
- انتشارات امیر کبیر
- انتشارات براق
- انتشارات شازده کوچولو
- انتشارات شهر قلم
- مؤسسه فرهنگی و هنری خراسان
- انتشارات کود کان یزد
- بنیاد پژوهش‌های قرآنی برکات
- انتشارات هزاره ققنوس
- انتشارات خانه هنرمندان
- انتشارات نحل و مجله Printed in Iran
- انتشارات راز بارش
- آژانس ادبی پل (که با توجه به مشکل دریافت ویزا، عملاً امکان حضور پیدا نکرد)
- آژانس ادبی دایره مینا

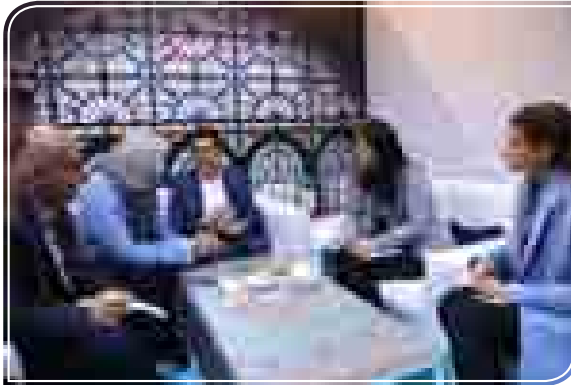
۲. برنامه‌های فرهنگی و ملاقات و گفتگو با مدیران نمایشگاه‌های بزرگ کتاب

از دیگر اقدامات به عمل آمده در نمایشگاه سال جاری، برنامه‌ریزی برای دیدار و گفتگو با مدیران ارشد نمایشگاه‌های معتبر بین‌المللی کتاب، از جمله مدیران نمایشگاه کتاب فرانکفورت، پاریس، دهلی نو، بولونیا، شانگهای، پکن، استانبول، لایپزیک و نیز دبیر کل اتحادیه‌ی جهانی ناشران بود.

افزون بر دستاوردهای اجرایی این دیدارها در حوزه‌ی همکاری‌های بین‌المللی، بازتاب این رویدادها در سطح بین‌المللی، می‌تواند به وجهه و اعتبار نشر ایران نزد مخاطبین خارجی بیفزاید.

دیدار با رئیس نمایشگاه کتاب بولونیا: «الناپازولی»، رئیس نمایشگاه کتاب بولونیا با حضور در غرفه‌ی ملی ایران در نمایشگاه کتاب فرانکفورت، اعلام کرد زمان‌هایی از «کافه هنر» این نمایشگاه به هنرمندان ایرانی اختصاص پیدا خواهد کرد. کافه هنر نمایشگاه بولونیا قرار است اعتبار فرهنگ و هنر ایران و دستاوردهای تصویرگری کتاب کودک را به نمایش بگذارد. وی ضمن تأکید بر همکاری‌های بین‌المللی، قول داد در نمایشگاه کتاب تهران حضور پیدا کند.

دیدار با رئیس نمایشگاه کتاب شانگهای: در ملاقات با رئیس نمایشگاه شانگهای، قرار شد در دوره‌ی پیش روی نمایشگاه کتاب شانگهای، قفسه‌ی اختصاصی و فضای مناسبی به تصویرگران ایرانی اختصاص داده شده و از این فضا برای معرفی آثار تصویرگران، برگزاری کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی و معرفی ظرفیت‌های نشر و کتاب‌های منتشر شده در دو کشور استفاده شود.

در ادامه‌ی ریزنی‌ها و گفت‌وگوهای انجام‌شده، مقرر شد در دور بعدی برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران نیز چنین فضایی در اختیار نمایشگاه بین‌المللی کتاب شانگهای قرار گیرد.

دیدار با رئیس نمایشگاه لایپزیک: «اولیور تیله»، رئیس نمایشگاه کتاب لایپزیک با حضور در غرفه‌ی ملی جمهوری اسلامی ایران به صورت رسمی از ایران برای حضور در نمایشگاه کتاب لایپزیک دعوت کرد. وی گفت: «همه‌ی کسانی که از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بازدید داشته‌اند، از این نمایشگاه به خوبی و نیکی یاد می‌کنند. ایران کشوری با قدمت و تمدن بالا است. رسماً از ایران دعوت می‌کنیم تا در نمایشگاه کتاب لایپزیک حضور پیدا کند و ما هم بسیار مشتاق و مایلیم که در نمایشگاه کتاب تهران حضور داشته باشیم».

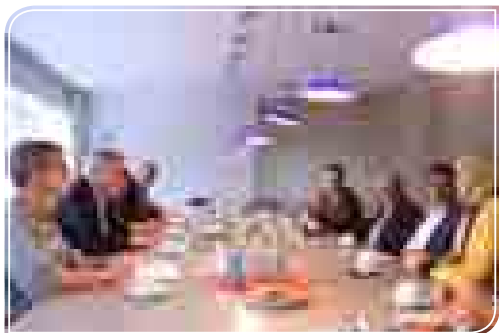
وی در ادامه گفت: «غرفه‌ی ملی ایران که در آن از نماد یک شهر استفاده شده است، بسیار جذاب و ستودنی است».

در این دیدار، پیشنهاد تبادل غرفه و همکاری مشترک بین دو نمایشگاه

مطرح شد که رئیس نمایشگاه کتاب لایپزیک برای حضور ایران در این نمایشگاه ابراز علاقه کرد و قرار شد جمهوری اسلامی ایران هم به صورت متقابل در نمایشگاه کتاب لایپزیک شرکت کند و در سال نخست حضور، فعالیت‌هایی به صورت آزمایشی انجام شود و در صورت موفقیت آمیز بودن و کسب رضایت، منجر توافق نهایی صورت پذیرد.

دیدار با رئیس نمایشگاه کتاب فرانکفورت: در دیدار یورگن بووس رئیس نمایشگاه کتاب فرانکفورت، درباره‌ی مسائل مربوط به حضور ایران در ادوار بعدی نمایشگاه و مشکلات موجود به ویژه ویزای هیئت ایرانی رازنی شد. هیئت ایرانی در این دیدار تأکید کرد: «حضور در نمایشگاه کتاب فرانکفورت، از اولویت‌های نشر جمهوری اسلامی ایران است و ناشران و صاحب‌نظران حوزه‌ی نشر ایران، تمایل زیادی برای حضور در این نمایشگاه دارند و علاقه‌مندیم که ارتباطات فرهنگی ما در حوزه‌ی نشر با کشور آلمان بیشتر شود. متأسفانه هر ساله تعدادی از کاروان اعزامی نشر جمهوری اسلامی ایران به واسطه‌ی صادر نشدن ویزا از حضور در این نمایشگاه بی‌بهره می‌مانند و امیدواریم نمایشگاه کتاب فرانکفورت برای حضور هیئت ایرانی در این نمایشگاه، مکاتبات لازم را با سفارت آلمان صورت دهد و هماهنگی لازم در این راه انجام پذیرد.

برای حضور هیئت ناشران ایران در نمایشگاه فرانکفورت شورایی از ناشران، نویسندگان و اتحادیه‌های نشر تصمیم‌گیری می‌کنند و زمانی که قسمتی از این پازل با مشکل روبه‌رو شود، تمام پازل ما با مشکل روبه‌رو خواهد شد. علی‌رغم این که ما امسال برای حضور در این نمایشگاه در زمان مناسب اقدام کردیم، اما متأسفانه بازهم مشکلاتی برای تیم اعزامی به وجود آمد و از حضور در نمایشگاه بازماندند.»

در ادامه با ارائه‌ی پیشنهادی برای تسهیل در حضور هیئت اعزامی جمهوری اسلامی ایران به نمایشگاه فرانکفورت، پیشنهاد شد برای سال آینده فهرستی از هیئت اعزامی به مسئولان نمایشگاه در زمان مناسب ارائه شود تا نمایشگاه فرانکفورت با سفارت آلمان برای حضور تمامی افرادی که از طریق این لیست معرفی می‌شوند، رازنی‌های لازم را انجام دهد و مشکلات در این خصوص به صفر برسد. در ادامه‌ی این نشست، یورگن بووس رئیس نمایشگاه کتاب فرانکفورت گفت: «گسترش و تقویت همکاری‌های نمایشگاه کتاب تهران و فرانکفورت برای ما از اهمیت بالایی برخوردار است و در این راه می‌کوشیم. خوشحالیم که جمهوری اسلامی ایران در این دوره از نمایشگاه شرکت کرده است و هر ساله با دکوری زیبا در نمایشگاه کتاب فرانکفورت حضور دارد.

قرار است سالن پنچ نمایشگاه کتاب فرانکفورت جمع‌آوری و مدرن‌تر شود، به همین خاطر سال آینده تمام ناشران و کشورهای که در این سالن حضور دارند، به سالن چهار منتقل می‌شوند و ما تمام تلاش خود را می‌کنیم تا به ایران جایگاه

مناسب و شایسته‌ای را اختصاص دهیم.»

بووس، از پیشنهاد ارائه شده برای حضور هیئت ایرانی در نمایشگاه کتاب فرانکفورت استقبال کرد و گفت: «پس از ارسال نامه و معرفی هیئت ایرانی برای حضور در این رویداد، تمام توان خود را به کار می‌گیریم و پیگیری می‌کنیم که حضور هیئت ایرانی حداکثری باشد و این برای ما مهم است و از درجه‌ی اهمیت بالایی برخوردار است و با بخش فرهنگی سفارت آلمان در تهران مکاتبات لازم را برای رسیدن به نتیجه‌ی مطلوب و بهتر انجام می‌دهیم. اعتقاد من هم این است و روابط فرهنگی ما با ایران سابقه‌ی طولانی دارد و برای ما مهم است که این روابط فرهنگی را تقویت کنیم.»

نتیجه‌ی ملاقات با رئیس نمایشگاه کتاب فرانکفورت این بود که قول مساعد دادند تا صدور روادید ناشران برای حضور در دور بعدی نمایشگاه تسهیل شود و هماهنگی‌های لازم نیز با بخش فرهنگی وزارت امور خارجه آلمان در این خصوص به عمل آمد. در ادامه، «تویاس ووس» (معاون بین‌الملل نمایشگاه کتاب فرانکفورت) و «ینس شورینگ» (مسئول سیاست رسانه‌ای و فرهنگی وزارت خارجه آلمان) به اتفاق در غرفه‌ی ملی ایران حضور پیدا کردند و برای حل مشکل صدور روادید ناشران در سال‌های بعد قول همکاری جدی دادند.

دیدار با رئیس نمایشگاه کتاب استانبول: «فتحی گورسوتیراک» مدیر نمایشگاه کتاب استانبول در دیدار با قائم‌مقام نمایشگاه کتاب

تهران، خواهان حضور مؤسسه‌ی نمایشگاه‌های فرهنگی ایران در نمایشگاه کتاب استانبول (علاوه بر نمایشگاه کتاب استانبول عربی) شد. در این دیدار که در دومین روز فعالیت غرفه ملی ایران در نمایشگاه کتاب فرانکفورت صورت گرفت، «اسماعیل سلچوک»، مدیر فروش نمایشگاه کتاب استانبول نیز در این دیدار حضور داشت.

مدیر نمایشگاه کتاب استانبول در این دیدار از اینکه مؤسسه‌ی نمایشگاه‌های فرهنگی ایران در نمایشگاه کتاب استانبول شرکت نمی‌کند، ابراز ناخوسندی کرد و گفت: «خواهان و پیگیر جدی حضور جمهوری اسلامی ایران در نمایشگاه کتاب استانبول هستیم.»

وی ابراز امیدواری کرد در آینده‌ی نزدیک بعد از بررسی‌هایی که توسط دو طرف صورت می‌گیرد، تفاهم‌نامه‌ی همکاری مشترک دو نمایشگاه کتاب تهران و استانبول به امضای طرفین برسد و خاطر نشان ساخت، ارتباط ناشران دو کشور و حضور در نمایشگاه‌های استانی و هم‌مرز، موجب گسترش روابط فرهنگی خواهد شد.

دیدار با رئیس نمایشگاه کتاب دهلی نو: در دیدار با رئیس نمایشگاه کتاب دهلی نو، توافق اولیه برای حضور در نمایشگاه‌های طرفین به‌عنوان میهمان ویژه حاصل و مقرر شد مقدمات و نحوه‌ی حضور جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۲۱ به‌عنوان میهمان ویژه در نمایشگاه کتاب دهلی نو و همچنین نحوه‌ی حضور هند به‌عنوان میهمان ویژه در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در سال ۲۰۲۳ مورد بررسی قرار گیرد.

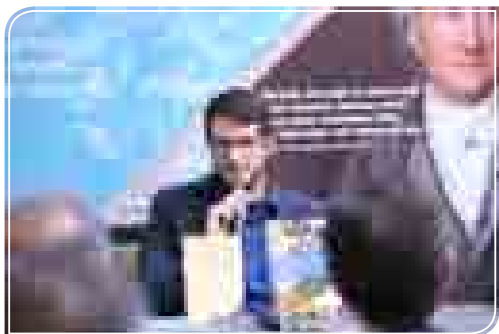

در این دیدار هم‌چنین راه‌های گسترش همکاری‌های دو نمایشگاه مورد بررسی قرار گرفت و مقرر شد تفاهم‌نامه‌ی همکاری مشترک دو نمایشگاه ادامه پیدا کند و متراژ غرفه‌های اختصاصی توسط هر دو طرف نیز افزایش یابد.

۳. اجرای برنامه‌های فرهنگی و برگزاری نشست‌ها و سخنرانی‌های تخصصی نشر و کتاب

رایزنی فرهنگی ج.ا.ا. در برلین در کنار سایر ناشرین در غرفه‌ی ملی ایران حضور داشت و با ارائه‌ی آخرین انتشارات و دستاوردهای فرهنگی خود، نسبت به معرفی فرهنگ و هنر ایران اقدام نمود که با استقبال علاقه‌مندان به فرهنگ و هنر ایران روبرو گردید. همچنین رایزن فرهنگی نیز همراه سایر مسئولین در طول برپایی نمایشگاه با نمایندگان سایر کشورها و برخی از مدیران مراکز آلمانی دیدار و گفتگو داشت.

یادآور می‌شود در راستای گسترش روابط دوجانبه‌ی جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فدرال آلمان، رایزنی فرهنگی سفارت ج.ا.ا. در برلین در حوزه‌هایی چون گسترش روابط و همکاری‌های فرهنگی با آلمان، گسترش زبان و ادبیات فارسی و همکاری در حوزه‌ی ایران‌شناسی، تبادلات و تعاملات دانشگاهی و حمایت از کرسی‌های زبان و ادبیات فارسی، تعاملات در حوزه‌ی نشر و چاپ در زمینه‌ی آموزش، فرهنگ و تمدن اسلامی با همکاری مؤسسات و سازمان‌های آلمانی، معرفی فرهنگ و هنر ایران از طریق برگزاری نشست علمی، نمایشگاه، جشنواره و ...، حمایت از فعالیت‌های فرهنگی و هنری در زمینه‌های فیلم و تئاتر، موسیقی، علوم، زبان فارسی، گردشگری، حمایت‌های فرهنگی از شهروندان ایرانی (زبان فارسی، جشن‌های ملی و سنتی)، همکاری با مراکز فرهنگی مختلف در کشور آلمان در زمینه‌های مختلف فرهنگی، هنری و دانشگاهی و بالاخره برپایی و شرکت در سمپوزیوم‌ها، جشنواره‌ها، نمایشگاه‌های هنری و بزرگداشت مراسم ملی فعالیت می‌نماید.

اما فراتر از حضور فرهنگی در غرفه‌ی ملی ایران، نقش مهم و قابل تقدیر رایزنی فرهنگی در فرایند همکاری با مؤسسه برای هماهنگی لازم با بخش‌های مختلف در آلمان و از جمله پیگیری مسائل مالی، اقامتی و ... بوده است.

همچنین رایزنی فرهنگی نسبت به همکاری در اجرای برنامه‌های فرهنگی غرفه کمک نمود و هم‌زمان با برپایی نمایشگاه و فعالیت‌های تخصصی ناشران و تشکل‌های حاضر، چندین نشست با حضور مدعوین به سه زبان انگلیسی، فارسی و آلمانی در محل برگزاری نشست‌های غرفه، برنامه‌ریزی و اجرا شد.

■ معرفی کتاب «انسان ۲۵۰ ساله» به زبان آلمانی

کتاب «انسان ۲۵۰ ساله» که توسط دکتر «یاووس اوزاوس» به زبان آلمانی ترجمه شده و انتشارات اسلامیکا (بزرگ‌ترین انتشارات شیعی در آلمان که فعالیت خود را بر انتشار کتاب در حوزه‌ی اسلام و شیعه و مسائل اجتماعی و کاربردی جامعه مسلمان آلمان متمرکز کرده) در سال ۲۰۱۹ در آلمان آن را منتشر کرده، مجموعه‌ای از بیانات مقام معظم رهبری در خصوص ائمه‌ی اطهار (سلام‌الله‌علیهم‌اجمعین) است.

سخنران اصلی این برنامه، آقای «حسین اوزوگوس»، مدیر شرکت انتشاراتی اسلامیکا بود. وی در این مراسم، گفت: کتاب «انسان ۲۵۰ ساله»، مجموعه‌ی بیانات مقام معظم رهبری و بیانگر نوع نگاه ایشان به زندگی سیاسی مبارزاتی ائمه (ع) است. این کتاب به این نکته مهم اشاره دارد که زندگی امامان شیعه

علی‌رغم تفاوت‌های ظاهری، در مجموع یک حرکت مستمر و طولانی است که ۲۵۰ سال (از وفات پیامبر اکرم (ص) تا شهادت امام یازدهم (ع)) ادامه پیدا کرده است.

در این کتاب (که نام آن عیناً برگرفته از کلام مقام معظم رهبری و شامل ۱۷ فصل است)، چینش عناوین فصل‌ها به ترتیب تاریخی زندگی ائمه (ع)، از دوران پیامبر اعظم (ص) تا دوره‌ی امام جواد (ع)، امام هادی (ع) و امام عسکری (ع) است که بیانات مقام معظم رهبری درباره‌ی این سه امام (ع)، در یک فصل ارائه شده است.

■ معرفی کتاب «اسلام به آلمان تعلق دارد»

رونمایی از دومین کتاب تازه منتشرشده‌ی انتشارات اسلامیکا تحت عنوان «اسلام به آلمان تعلق دارد» نیز بخش دوم این برنامه بود که در روز چهارشنبه ۲۴ مهرماه با حضور علاقه‌مندان اجرا شد. در این برنامه، مدیر انتشارات اسلامیکا، به معرفی محتوای کتاب‌ها پرداخت و سپس به پرسش‌های حاضرین پاسخ داد؛

■ بزگداشت حافظ به مناسبت دویستمین سالگرد انتشار دیوان غربی و شرقی

این برنامه به مناسبت دویستمین سالگرد انتشار دیوان غربی و شرقی در روز جمعه ۲۶ مهرماه محل در غرفه‌ی کشورمان در فرانکفورت برگزار شد. در بخش اول این برنامه، آقای دکتر «توماس اوگر»، ایران‌شناس و استاد سابق دانشگاه برلین در مورد حافظ و گوته سخنانی ایراد کرد و در خاتمه به پرسش‌های حاضرین پاسخ داد.

رونمایی ترجمه‌ی کتاب حافظ اثر بهاء‌الدین خرمشاهی

در بخش بعدی، از ترجمه‌ی انگلیسی دیوان حافظ توسط مجتبی حبیبی‌راد به مناسبت دوستمن سالگرد انتشار دیوان غربی شرقی «یوهان ولفگانگ گوته» که اخیراً با حمایت طرح گرنت توسط انتشارات شمع و مه منتشر شده است، رونمایی شد.

در این مراسم، توماس اوگر (حافظ‌شناس و ایران‌شناس آلمانی و استاد سابق دانشگاه برلین) در سخنانی با اشاره به تأثیر عمیق حافظ بر آثار گوته، به بیان اشعاری از دیوان این شاعر نامی آلمانی پرداخت. وی به ترجمه‌ی بخشی از آثار حافظ شیرازی به قلم مرحومه «پرفسور گیزلا

کرافت» اسلام‌شناس آلمانی اشاره و ابیاتی از این اشعار را قرائت کرد.

وی همچنین با اشاره به تأثیر فرهنگی شعرای بزرگ ایران بر جوامع بین‌المللی، از شعر سعدی بر سر در سازمان ملل یاد کرد.

رونمایی دیوان حافظ با ترجمه‌ی آنشلا ورنر

در بخش پایانی، از ترجمه‌ی دیوان حافظ توسط خانم «آنشلا رومشینا» (شاعر اوکراینی) رونمایی و از توجهش به هنر ایران و انتشار کتاب شعرش به زبان فارسی قدردانی شد؛

گزارش‌حضور
ایران در هفتاد و یکمین
نمایشگاه بین‌المللی کتاب
فرانکفورت ۲۰۱۹
The 71 Frankfurt Book
Fair 2019

رونمایی از ترجمه‌ی کتاب «سردار بی‌بی مریم بختیاری» نوشته‌ی پریچهر سلطانی به زبان انگلیسی با حضور رایزن فرهنگی ایران در برلین، مخاطبان خارجی و مترجم کتاب خانم شیما الهی و سخنرانی آقای دکتر علیخانی جامعه‌شناس و استاد دانشگاه مونستر آلمان؛

رونمایی از ۱۳ عنوان کتاب‌های حمایت‌شده توسط دبیرخانه گرنه به زبان ترکی استانبولی با حضور مدیر انتشارات نار و داملا ترکیه؛

عنوان کتاب	نویسنده	ناشر ایرانی	ناشر خارجی
ماه من ماه ما	آناهیتا تیموریان	کانون پرورش فکری	داملا
الف دال میم	مهدی حجوانی	افق	دماوند
سلطان آشغالگردها	مهدی میرکیانی	افق	دماوند
پریانه‌های لیاسندماریس	طاهره ابید	کانون پرورشی فکری	دماوند
چهل تکه	جمال‌الدین اکرمی	پیدایش	دماوند
برزخ اما بهشت	نازی صفوی	ققنوس	مهنا
یاسمین	م. مؤدب پور	نی ریز، نسل نواندیش	مهنا
من او	رضا امیرخانی	افق	مهنا
مسابقه تونل کنی	کلر ژوبرت	محراب قلم	نار
چه کسی آقای صورتی را می‌شناسد؟	مژگان کلهر	افق	Mevsimler
خانه‌ام کجاست؟	رضا دالوند	کانون	Mevsimler
افسانه پیاز	فاطمه الزهرا امامی	هوپا	Mevsimler
وسط راهروی تاریک	مهدی رجبی	هوپا	Mevsimler
هرس	نسیم مرعشی	چشمه	Muhenna

● رونمایی از کتاب‌های ایرانی به زبان مجاری در غرفه ملی ایران

در دومین روز نمایشگاه، کتاب‌های ایرانی به زبان مجاری که در مجارستان به چاپ رسیده‌اند، در غرفه ملی ایران در نمایشگاه کتاب فرانکفورت رونمایی شد. در این برنامه که با هماهنگی و مشارکت وزارت امور خارجه و سفارت کشورمان در مجارستان برگزار گردید، غلامعلی رجبی یزدی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در مجارستان گفت: ما ریشه‌های فرهنگی مشترکی با مجارها داریم و انتشار کتاب‌های ما در مجارستان، به خاطر این پیوندهای فرهنگی است.

وی افزود: یکی از کتاب‌هایی که به تازگی در مجارستان ترجمه و منتشر شده، کتاب «خردنامه‌ی فارسی» است که در آن هفت شاعر فارسی‌زبان را معرفی کرده‌ایم. کتاب دیگری که رونمایی کرده‌ایم، یک کتاب صوتی است که شصت رباعی خیام در آن خوانده شده است. کتاب دیگر، «هزار و یک چهره» نام دارد که افسانه‌های مشترک ایران و مجارستان را به تصویر کشیده است.

سفیر ایران در مجارستان گفت: ایران و مجارستان وجوه مشترک فراوانی دارند که از آن جمله می‌توان به خواهرخواندگی سه شهر ایران با سه شهر مجارستان اشاره کرد.

وی افزود: شهر یزد ما با شهر یاسبرین، شهر تهران با بوداپست و شهر شیراز با پیچ به دلیل وجود مشترک تاریخی و اتفاق‌های مختلف در طول زمان به‌عنوان خواهرخوانده اعلام شده‌اند.

در ادامه‌ی مراسم رونمایی کتاب‌های ایرانی چاپ مجارستان، جمال‌الدین عزیزی شهردار یزد در سخنانی ابراز امیدواری کرد که همکاری‌های مشترک فرهنگی میان دو کشور بیشتر شود. عزیزی افزود: این اقدام شاید گامی در برای معرفی بیشتر یزد به‌عنوان پایتخت کتاب ایران باشد و ما امیدواریم بتوانیم این مأموریت را به‌خوبی انجام دهیم.

گزارش‌حضور
ایران در هفتاد و یکمین
نمایشگاه بین‌المللی کتاب
فرانکفورت ۲۰۱۹
The 71 Frankfurt Book
Fair 2019

● راه‌یابی رمان «جام جهانی در جوادیه» به بخش نهایی یک رویداد هنری در آلمان

رمان «جام جهانی در جوادیه» اثر داوود امیریان که از طریق آژانس ادبی «دایره مینا» برای اقتباس به عنوان سینمایی به جشنواره‌ی هنری The Arts Plus (رویدادی در حاشیه نمایشگاه کتاب فرانکفورت) معرفی شده بود، از بین سیصد کتاب ارسال شده به عنوان یکی از ۹ کتب بخش نهایی برگزیده شد.

ایده‌ی این اتفاق نیز تلفیق هنر و ادبیات است که بخش‌های مختلف با رویکرد هنر مدرن نسبت کتاب به عنوان متن و هنر را پیگیری می‌کنند که برگزارکننده‌ی آن، نمایشگاه کتاب فرانکفورت است.

زمینه‌ی موضوعی امسال برای کتاب‌هایی که قرار بود مورد اقتباس قرار گیرند، سرفصل‌هایی بود که سازمان ملل برای برنامه‌ی توسعه‌ی پایدار خود ارائه کرده بود که جنگ، نژادپرستی، تبعیض، نابرابری و ... بخشی از حدود هفده موضوع اعلام شده بود.

● مراسم ضیافت شام به میزبانی سر کنسولگری ج.ا.ا در فرانکفورت

مراسم پذیرایی و ضیافت شام به میزبانی سرکنسولگری ج.ا.ا در فرانکفورت با حضور ناشران و بازدیدکنندگان ایرانی حاضر در فرانکفورت در محل این سرکنسولگری برگزار شد.

گزارش حضور
ایران در هفتاد و یکمین
نمایشگاه بین المللی کتاب
فرانکفورت ۲۰۱۹
The 71 Frankfurt Book
Fair 2019

۴. معرفی و پیش ثبت نام نمایشگاه بین المللی کتاب تهران / اطلاع رسانی فراخوان جایزه جهانی کتاب سال ج.ا.ا.

نمایشگاه کتاب فرانکفورت، فرصت مناسبی برای دعوت ناشران خارجی به نمایشگاه کتاب تهران است و با این نگاه، یکی از عمده ترین فعالیت های غرفه ی ایران، معرفی نمایشگاه بین المللی کتاب تهران و توزیع فرم های ثبت نام این نمایشگاه برای سال آینده است.

همچنین استفاده ی بهینه از فضای موجود برای تقویت ظرفیت های بخش بین الملل نمایشگاه کتاب تهران با مراجعه ی حضوری به ناشران منتخب فعال در حوزه ی بین الملل به منظور معرفی آثارشان و رایزنی برای حضور در دوره ی بعد نمایشگاه کتاب تهران، از جمله فعالیت های صورت گرفته است.

افزون بر آن، پیرو هماهنگی انجام شده با مؤسسه ی خانه کتاب و دبیرخانه ی جایزه ی جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، نسبت به اطلاع رسانی فراخوان این رویداد فرهنگی از طریق توزیع بروشور و لوح فشرده، پخش تیزر از نمایشگرهای غرفه و نصب فراخوان در یکی از دیوارهای اصلی غرفه اقدام شد.

۵. معرفی طرح حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی (گرنٹ)

طرح های حمایتی دولت از ناشران خارجی که اقدام به ترجمه و نشر آثار ایرانی در کشورهای مختلف می نمایند، در جلب توجه مخاطبین هدف اهمیت و تأثیر فراوانی دارد.

در راستای تحقق سیاست های کلان فرهنگی نظام ج.ا.ا. ایران و به منظور نیل به اهداف مورد نظر در حوزه ی دیپلماسی فرهنگی، طرح «گرنٹ» فعالیت ویژه ای در نمایشگاه داشت و کلیه ی مراکز انتشاراتی فعال در خارج از کشور، از حمایت های این طرح می توانستند بهره مند شوند. اولویت های موضوعی طرح گرنٹ (بدون ترتیب)، شامل حوزه های ادبیات داستانی و غیرداستانی معاصر، هنر، اسلام شناسی و ایران شناسی و کودک و نوجوان است.

مطابق شیوه نامه ی مصوب در سال جاری، کلیه ی مراکز انتشاراتی فعال در خارج از کشور، از حمایت های این طرح بهره مند می شوند. حمایت موضوع طرح گرنٹ، در قالب حمایت از ترجمه و انتشار کتاب به صورت پرداخت تمام یا بخشی از هزینه ی ترجمه و انتشار آثار ایرانی که به یکی از زبان های خارجی در کشورهای دیگر قابلیت انتشار دارد، صورت می پذیرد.

اطلاع ناشران و آژانس های ادبی خارجی از این طرح حمایتی، موجب استقبال و جلب توجه بیشتر طرف های خارجی برای ورود به بازار تبادلات کپی رایت با ناشران ایرانی گردیده است و به همین دلیل بخش گرنٹ در غرفه ی ملی ایران باعث جلب توجه ناشران خارجی به حوزه ی نشر ایران شد.

از جمله اقدامات این بخش به موارد زیر می توان اشاره نمود:

- ملاقات و گفتگو با ۴۰ ناشر و آژانس ادبی از کشورهای لهستان، فرانسه، ترکیه، اندونزی، مصر، چین، کره جنوبی، پاکستان، آلمان و ...
 - ملاقات با مسئولین طرح تدای ترکیه و نمایشگاه شانگهای چین و نمایشگاه بولونیا؛
 - فراهم ساختن زمینه‌ی خرید رایت کتاب‌های ایرانی توسط ناشران خارجی و استفاده از طرح گرت؛
 - مراجعه بیش از ۶۰ ناشر آژانس به غرفه‌ی گرت و آشنایی با طرح گرت و ناشران و کتاب‌های ایرانی؛
 - تهیه و توزیع ۱۰۰۰ نسخه کاتالوگ و بروشور به ۱۲ زبان انگلیسی، عربی، فرانسه، ایتالیا، آلمانی، اردو، چینی، ژاپنی، کره‌ای، کرواسی، صربی و روسی؛
 - معرفی بیش از ۱۰۰ کتاب مورد حمایت از طرح حمایت گرت به زبان‌های مختلف؛
 - معرفی و عرضه بیش از ۲۰۰ نسخه از کتاب‌های حمایت نشر در قالب طرح حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی در بازارهای جهانی به همراه چکیده‌ی انگلیسی؛
 - ساخت و نمایش نماهنگ کتاب‌های حمایت‌شده توسط گرت به زبان انگلیسی؛
 - پرداخت مبلغ مصوب شورای سیاست‌گذاری گرت به ناشرانی که فرآیند ترجمه و انتشار و چاپ کتاب توسط ایشان به اتمام رسیده است.
- در نتیجه‌ی اقدامات انجام‌شده، زمینه‌ی توافق اولیه بیش از ۱۰۰ عنوان اثر ایرانی فراهم شد که از طریق ناشران و آژانس‌های داخلی و خارجی وارد سامانه‌ی گرت خواهد شد.

۶. معرفی جاذبه‌های فرهنگی و گردشگری با تأکید ویژه بر معرفی شهر یزد به‌عنوان پایتخت کتاب ایران

علاوه بر فعالیت‌های ثابت معرفی یزد به‌عنوان پایتخت کتاب ایران و جاذبه‌های گردشگری و فرهنگی این شهر، روز دوم نمایشگاه به «روز یزد پایتخت کتاب ایران» اختصاص یافت که در این روز با حضور نویسندگان، شهردار یزد و مسئولان ملی و بین‌المللی حاضر در نمایشگاه، برنامه‌های فرهنگی برگزار و از عناوین مختلف کتاب‌های مربوط به فرهنگ یزد که به چند زبان دنیا ترجمه شده بود رونمایی شد.

همچنین، از تقویم یزد برای سال ۲۰۲۰ نیز در این نمایشگاه رونمایی شد. در این تقویم که توسط هنرمندان یزدی طراحی شده، مناسبت‌های یزد درج شده و به نقش و نگارها و نمادهای فرهنگ و معماری یزد آراسته شده است.

امروزه، شاخصه‌ی مهم شهرهای پیشرفته و پایدار در مدیریت امور شهری، هویت فرهنگی آن شهر است و معرفی المان‌های فرهنگی و مکان‌های تاریخی، می‌تواند شهرها را به مکانی برای گسترش مقاصد فرهنگی تبدیل کند.

رعایت زیبایی بصری و غرفه‌آرایی مناسب، از جمله نقاط تمایز غرفه‌ی ملی ایران بوده است که همواره مورد توجه و استقبال بازدیدکنندگان این نمایشگاه قرار گرفته است. از آنجا که سیاست رسمی و توصیه‌ی مسئولین نمایشگاه فرانکفورت به کشورهای دارای غرفه‌ی ملی، معرفی ظرفیت‌های فرهنگی و گردشگری کشورها بوده است و شهر کهن یزد با دارا بودن شاخص‌هایی چون استمرار فعالیت‌های ترویج کتاب‌خوانی، ارائه برنامه‌های خلاقانه، هم‌افزایی و همگرایی بخش‌های دولتی و خصوصی و با حمایت مالی برندهای معتبر تجاری خود، عنوان «پایتخت کتاب» را به خود اختصاص داده است؛ با مشارکت و همراهی مؤثر شهرداری و شورای اسلامی شهر یزد، نسبت به تبدیل زمینه‌ی اصلی و بن‌مایه (تم) غرفه‌ی ملی ایران به ویژگی‌های فرهنگی یزد و نیز اختصاص فضای مناسب برای تبلیغ و معرفی شهر یزد با حضور شهردار یزد در محل نمایشگاه و ساخت و نصب طرح کاشی‌کاری و نماد بادگیرهای یزد در غرفه (که به ثبت جهانی رسیده) اقدام شد.

یزد نه تنها در ایران، بلکه در جهان با فرهنگ و ادبیات غنی خود شناخته شده است و حضور شهر یزد (با برندهای فرهنگی بسیار،

کانون‌های فرهنگی گسترده و ظرفیت تاریخی منحصر به فرد خود) در یکی از بزرگ‌ترین رویدادهای فرهنگی جهان؛ فرصت مغتنمی بود که می‌تواند توسعه‌ی فرهنگی، اجتماعی و گردشگری این شهر را به دنبال داشته باشد و مقدمه‌ای برای تبدیل یزد به پایتخت کتاب جهان و کسب افتخارات بیشتر برای میراث معنوی این شهر، شود.

گزارش حضور
ایران در هفتاد و یکمین
نمایشگاه بین‌المللی کتاب
فرانکفورت ۲۰۱۹

The 71 Frankfurt Book
Fair 2019

نشست ارزیابی حاضران نمایشگاه

با هدف ارتقای کیفیت حضور و برپایی غرفه‌ی ملی ایران در نمایشگاه کتاب فرانکفورت در سال آینده و رفع معایب و اشکالات و تقویت نقاط قوت، در تاریخ ۹۸/۸/۱۴ با دعوت قبلی از حاضران در نمایشگاه، نشستی در محل مؤسسه تشکیل شد که خلاصه‌ی مباحث مطرح شده به شرح ذیل است:

الف. محورهایی که در مورد آن‌ها ابراز رضایت شده است:

- استقبال بهتر ناشران خارجی و مواجه شدن با نگاه مثبت از سوی ناشران خارجی؛
- استقبال بهتر از سوی بازدیدکنندگان؛
- ناشرمحور بودن غرفه؛
- برقراری ارتباطات خوب با ناشران خارجی؛
- شیوه‌ی مناسب اطلاع‌رسانی غرفه‌ی ملی ایران (قبل و حین نمایشگاه)؛
- ظاهر خوب، گرافیک، طراحی، جایابی غرفه، نحوه‌ی چیدمان و سازمان‌دهی آن‌ها؛
- تواضع، برخورد و رفتار مسئولان غرفه ملی ایران؛
- هماهنگی کادر اجرایی و مسئولان غرفه در پیشبرد و حل امور اجرایی و محتوایی؛
- قوی و حرفه‌ای عمل کردن مؤسسه در بعد لجستیکی؛
- برنامه‌ریزی مؤسسه در زمینه‌ی ملاقات با مدیران نمایشگاهی سایر کشورها؛
- حضور رایزنی فرهنگی ج.ا.ا در برلین در غرفه‌ی ملی ایران؛
- فعالیت طرح گرنِت در تحقق میزان تعاملات با طرفین خارجی؛
- کیفیت کاتالوگ‌ها و راهنماهای موجود در غرفه؛
- کم حاشیه بودن حضور ایران (از بُعد رسانه‌ای)؛

- امنیت غرفه و عدم ایجاد مزاحمت توسط منافقین؛
- حضور یک آژانس ادبی جدید ایرانی در غرفه.

ب. محورهای انتقاد/ نقاط ضعف:

- کاهش بازدید و استقبال بازدیدکنندگان از غرفه به ویژه طی روزهای نخست؛
- وضعیت نامنظم حضور تشکل‌های نشر و برخی ناشران در غرفه‌ی ملی ایران؛
- ضعف عملکرد ناشران در ارتباط با آژانس‌های ادبی داخلی و خارجی؛
- فقدان بخش مربوط به نشر الکترونیک در غرفه؛
- ضعف حضور آژانس‌های ادبی؛
- کمبود نیروی انسانی در غرفه (تشکل‌ها)؛
- حضور ایران فاقد خلاقیت بود و شبیه نمایشگاه تهران بود؛
- در طراحی بخش کودک از گرافیک متناسب استفاده نشده بود؛
- ضعیف بودن خروجی حضور ایران.

ج. پیشنهادها برای ارتقای کیفیت حضور در دوره‌ی آتی نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت:

- عرضه‌ی کتب دیجیتال مورد توجه قرار گیرد؛
- برنامه‌ریزی برای حضور در نمایشگاه زودتر شروع شود؛
- برنامه‌ریزی برای حضور در نمایشگاه زودتر شروع شود؛
- بر منسجم بودن برنامه‌ها تمرکز بیشتری شود؛
- تعامل بیشتری بین ناشران ایرانی و خارجی برقرار شود؛
- به حاشیه‌ها توجه نشود؛
- برای حرفه‌ای کردن ناشران و برگزاری کارگاه‌های آموزشی تلاش شود؛
- برگزاری نشست آسیب‌شناسی مستقل برای غرفه‌ی ملی و کپی‌رایت؛
- لزوم بهره‌گیری از تجربه‌ها و ارتباطات دیگران؛
- لزوم تقویت و ارتقای نماد ملی ایران در غرفه؛
- لزوم تقویت و ارتقای نمادهای شهر معرفی شده؛
- تلاش برای افزایش سطح و کیفیت حضور ایران در نمایشگاه کتاب فرانکفورت؛
- اتخاذ تدابیری که مشکل صدور ویزا حل شود؛
- تغییر طراحی غرفه‌ی ایران و لزوم برگزاری مسابقه برای طراحی غرفه؛
- لزوم برگزاری کارگاه و دوره‌ی آموزشی برای کسانی که اولین بار است در نمایشگاه شرکت می‌کنند؛
- لزوم تقویت حضور آژانس‌های ادبی با توجه به اهمیت مخاطب‌شناسی و برقراری ارتباط صحیح و حرفه‌ای.

حضور در رویدادی که ناشرانی از بیش از صد کشور جهان در آن شرکت می‌کنند را می‌توان فرصت مهمی در امکان برقراری تعامل و آشنایی با نشر بین‌الملل دانست. غرفه‌ی ملی جمهوری اسلامی ایران در این دوره از نمایشگاه، بر پایه‌ی اصول تخصصی نمایشگاهی و نیز تمرکز بر توان حرفه‌ای ناشران و تشکل‌های نشر در مراودات بین‌المللی برپا شده بود. تمامی ناشران و تشکل‌های ایرانی حاضر در این نمایشگاه در قالب غرفه‌ی ملی، صاحب میز منحصر به خود برای برگزاری قرارهای ملاقات اختصاصی خود بودند و در همین چهارچوب در بیشتر ساعات ایام نمایشگاه غرفه‌ی ایران، شاهد برگزاری این جلسات کاری بود.

این دوره از نمایشگاه کتاب فرانکفورت، از حیث برگزاری و حضور ایران در این رویداد، رویدادی قابل توجه به شمار می‌رفت. از سویی

به دلیل برخی تغییرات در ساختار نمایشگاه از جمله ادغام برخی سالن‌ها و افتتاح بخش‌هایی تازه، شاهد تغییر رویکرد نمایشگاه به سمت جلوه‌دادن و بروز بیشتر فعالیت تخصصی ناشران بدون در نظر گرفتن جغرافیا و نیز نمایش توانمندی حرفه‌ای تنها به واسطه تولیدات و زبان جهانی آن‌ها بودیم و از سویی حضور ایران در این دوره علیرغم همه‌ی مشکلات موجود، نوید اتفاقاتی تازه در این دست حضورها را می‌داد. افزون بر آن، برای اولین بار بود که فعالیت‌های غرفه‌ی ملی ایران بدون ایجاد مزاحمت توسط عوامل منافقین اجرا شد. در مجموع، حضور مؤسسه‌ی نمایشگاه‌های فرهنگی ایران در این دوره از نمایشگاه، هم از لحاظ استفاده از تجارب موفق حاصل از برپایی غرفه ملی ج.ا.ا در نمایشگاه فرانکفورت طی ادوار گذشته و ادامه‌ی مسیر اصلاح رویکرد، هم از نظر محتوا و جذب مشارکت حداکثری تشکل‌های صنفی و ناشران بخش خصوصی و هم از نظر هماهنگی‌های اجرایی، طراحی آرایه و غرفه‌سازی و ایجاد جذابیت بصری، در نظر اغلب بازدیدکنندگان موفق و مؤثر ارزیابی گردید.

نمایشگاه
به روایت تصویر

